„Ik geloof dat het des Heeren weg is, zoo je moeder aanneemt wat haar geboden wordt. Zij heeft dan een werk, naar ik meen, dat haar krachten niet te boven gaat. Doch waar je nu zelf blijven moet, dat is een andere vraag. Daar moet ik mijn vrouw over spreken. Kom morgen eens terug.

Zoo deed Geertje, en om kort te gaan, reeds na een paar dagen — er was haast bij 't werk — verhuisde moeder naar den bajert en Geertje naar 't schoolhuis. Ze zou bij den koster komen wonen.

„Waar voor vier plaats en eten is, kan er allicht een vijfde bij," zei de juffronw. „De Heere God geeft ons het noodige en nu zullen we deelen met wie nood heeft." Geertje zou, daar een der helpsters ging vertrekken, op school dienst doen bij oorlog en vrede, en verder in 't huishouden, meehelpen. „Meer" zei de koster, „kan er niet op overschieten, want het is een slechte tijd."

't Kostte moeder en dochter veel van elkaar te scheiden, al ging moeder niet naar Amerika, en al lag de Anjeliersgracht geen uren, ja geen uur van 't gasthuis. Maar moeder troostte Geertje door te zeggen, dat zij haar kon opzoeken zoo dikwijls zij wilde, en dat moeder zelf, als zij vrij was, ook bij haar zou komen. „De Heere God weet dat we er zijn en waar we zijn, kind," zei moeder. „Hij zorgt voor ons, gelijk je ziet, Ik zal Hem bidden dat Hij je zegent en vader ook, al is die heel ver. Kon ik hem maar vertellen wat er gebeurd is, maar ik weet niet waar hij nu is. Misschien is hij wel al dood of gewond, want ik hoor, dat er weêr erg wordt gevochten."

„Ja dat is zoo," sprak de koster zwaar zuchtende: „Ik hoor dat ook van de heeren die ik bedien, en 't staat in de Nieuwspost. Ik zeg maar, als alle menschen Mennisten waren zoo als wij, zou 't er wat rustiger uitzien in de wereld."

Daar wist de schoonmaakster niet veel tegen te zeggen, doch daar zij evenmin kans zag het te brengen tot wat de koster wilde, nam zij hartelijk afscheid, met grooten dank aan haar vrienden, en vertrok naar de plaats die voortaan haar woning zou wezen.

Maar toen zij weg was, sprak des kosters vrouw: „Hoor eens beste man, ik ben er nog niet zoo vast op, dat alle strijd de wereld uit zou wezen als iedereen Mennist was. Wat wordt er onder u ook niet veel getwist. De een behoort tot de Waterlanders, de ander tot de Vlamingen, de derde is Lams-Mennist en het is een oneenigheid zonder einde."

„Maar wij gaan elkaar toch niet als wilde beesten te lijf, en schieten de een den ander niet dood."

„Dat doen godvreezende Gereformeerden en anderen ook niet," zei de vrouw, „maar als een je land wil hebben en je onderdrukken, zoo als de Spanjaarden hier deden in mijn grootvaders tijd, dan mag ik me toch wel verweren. Als hier nu eens van nacht een dief kwam, zou je hem dan ook niet de deur uit zien te dringen."

„'k Hoop maar dat er geen komt," „Trouwens, zoo een zou hier niet veel te stelen vinden," hernam de koster.

Daarmeê liep 't af. Allereerst moest nu voor Geertje gezorgd worden. Gelukkig was zij, gelijk we weten, hier geen vreemdeling. Met de kinderen van den koster, een jongen van zes en een meisje van acht jaar, was zij dikke vrienden. Zoo gevoelde zij zich dan hier, waar zij reeds zoo veel jaren had doorgebracht thuis. En al konden de lieden haar ook geen afzonderlijke slaapkamer geven, noch ook veel lekkers of moois, Geertje was ook niet veel van dien aard gewoon; haar vader had daarvoor te zeer zijn gezin verwaarloosd. Inderdaad had het meisje, wat de omgeving betreft, zelfs geen kwaden ruil gedaan. Alleen voelde zij, hoe hartelijk de juffrouw ook was, toch het gemis van moeder. Iets echter had zij gewonnen, waarvan zij zelf de waardij toen nog niet begreep. In dit huis werd God gediend en geëerd. Dat had bij Geertjes ouders zeer veel te wenschen overgelaten, al noemde men haar moeder althans een vrouw die „voor 't goede was," een die, als zij niet vroeg uit moest, ook wel in den rug hebben toegedraaid, doch die mij desondanks nog even lief zijn als voorheen, de door mij niet ontkende verandering van zienswijze kortelijks toe te lichten.

Ik behoef u evenmin als uwen lezers te herinneren aan wat ik in de laatste jaren heb beleefd. Het is u en hun genoegzaam bekend.

Welnu! Ook het leven heeft zijn lessen. Ziehier eenige lessen die ik uit mijne levenservaring heb geput.

1. Dat ik mij heb vergist, toen ik meende dat de Vrije Universiteit eenvoudig zou zijn eene christelijke Universiteit, staande op den grondslag der Heilige Schrift. Had ik begrepen dat, naar de bedoeling hater stichters, „het eene roeping is *der heilige godgeleerdheid* om op het terrein der beginselen *voor alle wetenschap*... den toon aan te geven", en dat aan de Vrije Universiteit slechts mag onderwezen worden wat „past op onze belijdenis" — uitdrukkingen die ik ontleen aan het hoofdartikel in genoemd *Heraut*-nummer — dan zou ik mij niet met de Vrije Universiteit hebben ingelaten. Dat ik zo jaren geleden daar eveneens over dacht blijkt uit de u bekende, door mij met Directeuren en Curatoren gevoerde correspondentie. Ook in mijne aan de Vrije Universiteit openlijk uitgesproken oraties heb ik tusschen mijne op onderzoek gegronde overtuiging en mijn persoonlijk geloof in Christus nimmer eenig theologisch stelsel geplaatst, noch eenig ander fundament aan mijne beschouwingen ten grondslag gelegd dan de Openbaring Gods in natuur en Schriftuur. Dat ik mij in de bedoelingen der stichters heb vergist is mij eerst duidelijk geworden door mijne afzetting als hoogleeraar.

2. Dat het onmogelijk is eene aan haar doel beantwoordende universiteit in het leven te houden, wanneer het onderwijs der hoogleeraren onder toezicht komt te staan van de *contribuanten tener vereeniging*, tengevolge waarvan elke waarborg voor eerbiediging van de waarheid komt te vervallen; terwijl het, in ons land althans, onmogelijk is eene universiteit te stichten, wier stichters en onderhouders afstand doen van hun recht van zeggenschap ten aanzien van het onderwijs.

3. Dat ons volk wel geld over heeft voor de opleiding van leeraren, docenten, artsen, leiders op politiek gebied, maar niet voor de studie, voor de wetenschap om haar zelve. In zijn oogen is de hoogeschool een opleidingsschool in aard en wezen, niet verschillend van een lagere school, en moeten de studenten zooveel mogelijk afgescheiden worden van anderen, en onttrokken aan invloeden van buitenaf. Dit alles acht ik met het doel eener Universiteit onbestaanbaar, en heb ik ook, toen ik nog aan de Vrije Universiteit werkzaam was, bestreden. Ik zie echter nu in, dat het volk, van welks bijdragen de Universiteit moet leven, dit alles anders inziet.

4. Dat, om de kringen te bereiken, die zich voornamelijk voorbereiden voor het bekleeden van die betrekkingen voor welke eene wetenschappelijke opleiding vereischt wordt, het noodig is tot hen te gaan, ten einde het verband tusschen godsdienst en wetenschap tot hun besef te brengen, maar dat niet van hen kan worden verwacht, dat zij hun zonen zullen onttrekken aan de scholen waar eeuwen lang de natie haar wetenschappelijke opleiding heeft ontvangen, nog vóordat bedoeld verband tot hun besef is doorgedrongen.

Een twintigjarige ondervinding heeft mij doen inzien, dat zoomin eene juridische als eene medische faculteit bestaanbaar is, zonder ook gebruik te maken van het onderwijs aan Staatsuniversiteiten gegeven. Maar het volk meent dat het om principieele redenen ongeoorloofd is, zich op eenigerlei wijze met laatstgenoemde Universiteiten in verbinding te stellen.

Ziedaar eenige lessen, die ik uit mijn levenservaring geput en dan ook duur genoeg betaald heb.

Mijne beginselen zijn niet gewijzigd; wel mijn inzichten in eenige menschelijke verhoudingen.

Toen ik, uit liefde voor de waarheid, mij verbond aan de Vrije Universiteit, handelde ik niet anders dan toen ik, handhavende mijn steeds ingenomen standpunt, de Vrije Universiteit verliet, wel wederom met achterlating van veel en velen waaraan ik gehecht was, maar omdat ik niet wenschte in strijd te handelen met mijne innigste overtuigingen.

Het komt mij voor dat iemand, die begeerig is zich te laten leiden door den Heer der gemeente, en daarom ook acht geeft op eigen levenservaring, en dan liever de vriendschap van het volk en van vroegere vrienden er aan waagt, dan oor en oog te sluiten voor de lessen der ervaring, — nog niet juist behoeft gebezigd te worden als levend bewijsstuk voor „het onvaste karakter" van onze eeuw.

Wat mij althans aangaat, die nog vasthoudt aan onzen Heer Jezus Christus, welke is het eenige fundament, die geen andere *objectieve* basis ken dan de Openbaring Gods in natuur en Schrift, en weiger subjectieve theologische stelsels daarmee op eene lijn te stellen, ik voel van die onvastheid weinig.

U dankende voor uwe bereidwilligheid om dit stukje op te nemen in uw blad, teeken ik mij hoogachtend,

Uw Dr.
A. F. DE SAVORNIN LOHMAN.

28 Oct. '99. *'s-G.Hage.*

CORRESPONDENTIE.

M. C. te A. We hopen u te schrijven.

HOOGENBIRK.

INGEZONDEN STUKKEN.

(Buiten verantwoordelijkheid van de Redactie).

Geachte Redactie!

In No. 1140 van de *Heraut* wordt door u mijn jongste geschrift „de waarheid bovenal" aangehaald als een bewijs „dat het onvaste karakter dezer eeuw met zich brengt, dat bijna ieders persoonlijke overtuiging gaandeweg aanmerkelijke verandering ondergaat", en gij stelt dan tegenover wat ik in die brochure schreef hetgeen ik vroeger herhaaldelijk ten aanzien van de noodzakelijkheid eener eigen universiteit heb beleden.

Gij maakt aan het slot de opmerking, „dat ik mij van elke poging onthoud om deze mijne verandering van overtuiging als zoodanig toe te lichten."

Dit laatste is volkomen juist. Ik schreef bedoelde brochure niet met het doel om de aandacht op mijzelven, of op mijn geschil met de Vrije Universiteit te vestigen, maar enkel als antwoord op de door Dr. Kuyper te Middelburg gedane uitdaging. Van alle persoonlijke polemiek heb ik mij onthouden, en uwe voorstelling, alsof ik Dr. Kuyper met Goliath als den wederpartijder van Gods volk had vergeleken, is ten eenenmale met de werkelijkheid in strijd. „Het derde der vergelijking" werd door u uit het oog verloren.

Maar nu mijn persoon eenigermate gemengd wordt in het debat om een quaestie, die veel verder reikt dan de Vrije Universiteit, en op dit oogenblik ook in de Roomsch-Katholieke kerk aanleiding geeft tot veel geschrijf, nu zult gij mij wel willen veroorloven in uw blad, dus ten aanhoore van velen die mij den rug hebben toegedraaid, doch die mij desondanks nog even lief zijn als voorheen, de door mij niet ontkende verandering van zienswijze kortelijks toe te lichten.

Ik behoef u evenmin als uwen lezers te herinneren aan wat ik in de laatste jaren heb beleefd. Het is u en hun genoegzaam bekend.

Welnu! Ook het leven heeft zijn lessen. Ziehier eenige lessen die ik uit mijne levenservaring heb geput.

1. Dat ik mij heb vergist, toen ik meende dat de Vrije Universiteit eenvoudig zou zijn eene christelijke Universiteit, staande op den grondslag der Heilige Schrift. Had ik begrepen dat, naar de bedoeling hater stichters, „het

Gereformeerde Gezindheid.

Gereformeerde Kerken.

BEROEPEN: Sneek B, Dr. A. G. Honig, te Zeist. — Wijckel—Balk, J. G. Kunst, cand. te Rotterdam. — Middelharnis, C. Steketee, te Bolnes. — Terneuzen, L. Boone, te Krabbendijke. — Hommerts, A. S. Schaafsma, te Boornbergum c. a. — Lutjegast, J. Sybrandy, cand. te Kampen. — Cubaard en Tzummarum, R. van Reenen, cand. te Ede. — Zuidland, S. O. Los, te De Lier.

AANGENOMEN: Barchem—Lochem, H. Ormel, te Gendringen. — Grootegast, B. van der Werff, te Kruiningen. — Berkel en Rodenrijs, W. Verhoef Nz., te Gerkesklooster.

BEDANKT: Nes en Wierum, R. van Reenen, cand. te Ede. — Grijpskerke, J. M. Mulder, te 's-Hertogenbosch. — Nieuw-Beerta c. a., P. Koster, te Zegwaart. — Ierseke, K. van der Wal, te Hilegom. — Oud-Beierland, A. L. Ruijs, te Ooltgensplaat. — Overschild, J. Sybrandy, cand. te Kampen.

Nederlandsche Hervormde Kerk.

BEROEPEN: Babylonienbroek en Hill, M. Lindenborn, cand. te Oud-Beierland. — Voorschoten c. a., C. van Wijngaarden, te Kamperveen. — Scherpenisse, J. J. Homburg, te Biervliet. — Oud-Alblas en Hasselt, C. J. Leenmans, te Zetten. — Nuis en Niebert, H. R. Boerma, cand. te Groningen. — Paesens c. a., J. Jukema, cand. — De Wilp, O. Tiddens, te Surhuisterveen c. a. — Grijpskerke, J. de Vries, cand. te Utrecht. — Sprang, C. Heemskerk, cand. te Leiden. — Rouveen, B. J. van Heijningen J.Az., te Hoogeveen.

AANGENOMEN: Purmerend, A. van der Flier G.Jz., te Lemele en Archem. — Oldeholtwolde, H. Huizinga, te Eeksta c. a. — Lunteren, H. C. Lamberts, te Eeksta. — Kadzand, W. H. Weeda, cand. te Utrecht. — Ussel o. G. C. van den Wijngaard, cand. te Utrecht.

BEDANKT: Terkaple en Akmarijp, J. Magendans, cand. te Nijmegen. — Sirjansland en Kuinre, H. W. Weeda, cand. te Utrecht. — Stolwijk en Rockanje, B. Boer, C.Jz., te Kedichem. — Warga, H. O. Heslinga, te Harkstede. — Appelscha, W. Groeneweg, te Stavoren. — Saaksum, J. W. Pieper, cand. te Doetinchem. — Biggekerke, H. S. de Pay, cand. te Leiden. — Poortugaal, H. van der Hoeven P.Az., te Benningbroek. — Harlingen, J. Schokking, te Koudum. — Vrouwenpolder, J. Draaisma, te Steenwijk. — Heteren, J. Lammerts van Bueren, te Bunnik. — Stadskanaal, R. Toorenbeek, te Vollenhoven. — Deinum, S. Baart de la Faille, te Hoogwoud. — Daarle, J. Jukema, cand.

Advertentiën.

Heden ontsliep zacht en kalm in de hope des eeuwigen levens, onze innig geliefde Echtgenoot, Vader en Behuwdvader, de heer

J. WIGBOLDUS,

in den ouderdom van bijna 64 jaren, na een gezegende Echtvereeniging van ruim 41 jaren.

Diep bedroefd geven wij kennis van dit voor ons zoo treurig verlies.

A. BAZUIN—
Wed. J. WIGBOLDUS.
P. WIGBOLDUS.
F. WIGBOLDUS—GROENEVELD.
T. ZANDT—WIGBOLDUS.
J. ZANDT.
C. VELDMAN—WIGBOLDUS.
A. VELDMAN.

Bedum, 24 Oct. 1899.

L. G. WEISZ & Co.,
Commissionairs in Effecten,
WESTERMARKT No. 21
AMSTERDAM.

WARMOESSTRAAT 141
PIANO'S
GOLDSCHMEDING
AMSTERDAM
ORGELS
KEIZERSGRACHT 305

TER PERSE, verschijnt zeer spoedig
Ignas Prinsloo.
Een verhaal uit den tijd der Voortrekkers in Natal.
(Vervolg op „PIET UYS"),
DOOR
C. W. H. VAN DER POST,
te Fauresmith (Oranje Vrijstaat).
Met ongeveer 50 teekeningen van WILLEM STEELINK.

Dit boek is het eerste dat aan de leden der Vereeniging ter bevordering van Christelijke Lectuur **voor hun lidmaatschap 1900** verzonden wordt.

Daar niemand gaarne wachten zal tot 1 Januari 1900 om kennis te maken met dit nieuwe verhaal van den beroemden schrijver, die thans ook onder de wapenen staat ter verdediging van zijn aangenomen vaderland, zullen de uitgevers het nog in dit jaar verzenden zoodra het gereed is.

De leden der bovengenoemde Vereeniging voor **1900** ontvangen het gratis. In den handel zal het kosten *f* 1.20 ingenaaid en *f* 1.50 gebonden.

NAAMLOOZE VENNOOTSCHAP
BOEKHANDEL
Amsterdam. VOORHEEN
Pretoria. HÖVEKER & WORMSER.

GEREFORMEERDE
Zondagsschoolvereeniging
JACHIN.

Het lidmaatschap van de Geref. Zondagsschoolvereen. **JACHIN** verplicht tot eene jaarlijksche contributie van ten minste **50 Ct.** Zondagsscholen, Kerkeraden, Jongelings-vereenigingen, enz., die zich als corporatie bij haar aansluiten, betalen telken jare *f* **3.—**. Men melde zich aan bij den penningmeester, Ds. A. LOOIS, te *Pernis (Z.-H.).*

De premie van den **Filippus-kalender** is dit jaar veel grooter dan verwacht was. Ze geeft in stijl en taal van onzen tijd in **432** pag. het kostelijke werk weer van

Prof. POLYANDER,
Overeenstemming en korte verklaring van schijnbaar tegenstrijdige plaatsen der H. S.

Deze professor was tijdens de Synode te Dordrecht 1618—19 een voorstander en vertegenwoordiger der Gereformeerden; en daar hij duidelijk en zakelijk verklaart, is dit werk goed voor leeraren en leden der Kerk.

Bij den Kalender van **75 Ct.** kost de premie slechts **25 Ct.**

Dus de Kalender met premie. . .	*f* 1.—
Gebonden als boek „ „	„ 1.—
zonder premie. .	„ 0.75
Gewone Kalender met premie. . . .	„ 0.80
„ „ zonder „	„ 0.40
Premie afzonderlijk.	„ 0.70

Bestellingen worden ingewacht.

Namens het Traktaat-Genootschap,
F. P. D'HUIJ.
Middelburg, Nov. 1899.

Verschenen bij B. VAN DER LAND:
Toelichtingen bij den Heidelbergschen Catechismus voor eigen onderzoek, gezamenlijke oefening en onderwijs.
DOOR
Ds. H. W. VAN LOON.
Prijs f 0.60.

JOHANNES KRAMER & Co.,
DAM 15-17, AMSTERDAM.

Koopen en verkoopen **EFFECTEN, diverse LOTEN** en vreemde **COUPONS** Wisselen Gouden, Zilveren **MUNTEN** en vreemde Banknoten. Sluiten **PROLONGATIEN** en **BELEENINGEN.** Nemen gelden à **DEPOSITO** 1½ pCt. onder prolongatiekoers. Bedragen tot en met Duizend Gulden worden op vertoon terugbetaald.

EERSTDAAGS VERSCHIJNEN:
TWEE NIEUWE UITGAVEN
VAN DE
Vereeniging ter bevordering van Christelijke Lectuur,
welke **gratis** aan de Leden worden verzonden:

1°. **GELOUTERD,**
DOOR
GUIDO FILIUS.
Een verhaal uit Nederland.
Geïllustreerd door WILLEM STEELINK.

De bekwame schrijver, die zich achter dit pseudoniem verbergt, teekent ons daarin het Nederlandsche godsdienstige leven in Nederland van 1860—1890 in een zeer boeiend verhaal, dat zeker niet nalaten zal de aandacht te trekken.

2°. **Gods leidingen in mijn leven,**
DOOR
OTTO FUNCKE.

Een boek dat zeker duizenden lezers zal trekken, die reeds jarenlang van FUNCKE's Werken genoten hebben.

NAAMLOOZE VENNOOTSCHAP
BOEKHANDEL
Amsterdam. VOORHEEN
Pretoria. HÖVEKER & WORMSER.

Amsterdamsche Maatschappij van Levensverzekering.
Gevestigd te AMSTERDAM, Keizersgracht 729.
Maatschappelijk Kapitaal: **Een Millioen Gulden.**

Commissarissen:
Mr. TH. HEEMSKERK, L. J. S. VAN KEMPEN, H. W. VAN MARLE, Jhr. Mr A. F. DE SAVORNIN LOHMAN, J. E. N. Baron SCHIMMELPENNINCK VAN DER OYE.
Directeuren: H. J. VAN VULPEN en H. SERET.

De Maatschappij sluit alle soorten verzekeringen KAPITAAL en LIJFRENTE tot elk bedrag.

BREEBAART's ORGELHANDEL,
Damrak 22, Amsterdam.
Vraag Catalogi.

Vereen. „Tot Chr. Liefdadigheid",
te WAGENBORGEN.

Onderget. verneemt dat te ZWOLLE (*en later misschien elders*) **giften worden ingezameld** door iemand, die zich uitgeeft voor verpleegde te Wagenborgen en niet bij machte is zijn verpleeggeld te betalen.

Dit gansche verhaal is een **puur verzinsel,** wat trouwens licht is te vatten. Een ieder wordt tegen dezen nieuwbakken collektant **GEWAARSCHUWD.** De man liegt en bedriegt.

W. K. H. MAGENDANS,
1 Nov. '99. *Dir.-Adm.*

NIEUWE UITGAVE.
EVOLUTIE.
REDE,
bij de overdracht van het Rectoraat aan de Vrije Universiteit, op 20 October 1899,
GEHOUDEN DOOR
Dr. A. KUYPER, L. L. D.
Prijs f 0.60.
NAAMLOOZE VENNOOTSCHAP
BOEKHANDEL
Amsterdam. VOORHEEN
Pretoria. HÖVEKER & WORMSER.

Bij D. DONNER te *Leiden* is verschenen:
De grootste rijkdom voor den armste.
Predikatie over Matth. 5 : 3,
TER HERINNERING AAN DE HERVORMING,
den 29sten October 1899 gehouden in de Funenkerk te Amsterdam.
DOOR
Ds. C. VAN PROOSDIJ,
Predikant te Amsterdam.
Prijs . . . . . f 0.20.

HEDEN VERSCHEEN:
Een ernstig woord en een historische herinnering aan Hare Majesteit Koningin Victoria, met het oog op den tegenwoordigen crisis,
DOOR
P. J. JOUBERT,
Vice-President van de Zuid-Afrikaansche Republiek en Commandant-Generaal van haar leger.
Prijs f 0.25.
NAAMLOOZE VENNOOTSCHAP
BOEKHANDEL
Amsterdam. VOORHEEN
Pretoria. HÖVEKER & WORMSER

NIEUWE UITGAVE.
Als gij in uw huis zit.
MEDITATIËN voor het huislijk saâmleven,
DOOR
Dr. A. KUYPER.
Prijs ingenaaid *f* **1.90**; gebonden *f* **2.40.**
NAAMLOOZE VENNOOTSCHAP
BOEKHANDEL
Amsterdam. VOORHEEN
Pretoria. HÖVEKER & WORMSER.

Vrije Universiteit.

In dank ontvangen:

Voor de Vereeniging:

Aan Contributiën:

Door den heer D. Scheepsma te Schettens *f* 64; door Ds. J. Wisse te Garijp *f* 73; door den heer R. Berkenbosch Jz. te Hoogeveen *f* 71; door den heer H. Rollman te Bodegraven *f* 116.50; door den heer L. Wichers te Vollenhove *f* 22.25; door Ds. G. v. d. Munnik te Leens *f* 29.25; door den heer P. v. Vliet te Axel *f* 123.50; door den heer C. A. van Drimmelen te Klundert: uit Klundert *f* 108.50, uit Drimmelen *f* 2.50, samen *f* 111.—; door den heer T. Kuiper te Hilversum: uit Hilversum (2e storting) *f* 69.50, uit 's-Graveland *f* 24.50, samen *f* 94; door Ds. K. Doornbos te Wolvega *f* 7; door den heer J. Bouwes te Appingedam *f* 141; door den heer Th. van den Brink te Oosterbeek *f* 46; door den heer J. J. Boer te Wetsinge *f* 17; door den heer F. v. d. Bos te Wommels *f* 103; door den heer A. Hogenboom te Honselersdijk (1898) *f* 86.

Aan Collecten: (voor de Theol. faculteit)

Van de Geref. kerk te Almkerk *f* 10.55; van idem te Andel *f* 5.82; van idem te Dussen *f* 4; van idem te Giessen *f* 2; van idem te Meeuwen *f* 2.03; van idem te Nieuwendijk *f* 13.10; van idem te Sleeuwijk *f* 4.76; van idem te Waardhuizen *f* 2.50; van idem te Werkendam A *f* 9.20; van idem te Werkendam B *f* 5; van idem te Voorburg *f* 17; van idem te Augustinusga c. a. *f* 2.64½; van idem te Buitenpost *f* 5.83; van idem te Burum *f* 8.05; van idem te Eestrum *f* 0.70; van idem te Gerkesklooster *f* 9.74½; van idem te Kollum A *f* 2.87½; van idem te Kollum B *f* 15.34½; van idem te Kooten *f* 0.84; van idem te Oostermeer *f* 1.23; van idem te Veenwoudsterwal *f* 1.24½; van idem te Westergeest *f* 4.23; van idem te Randwijk *f* 2.30.

Aan Schenkingen:

Door den heer J. Bouwes te Appingedam, van J. B. te S. *f* 1; van J. W. E. te D. *f* 1; door den heer H. Rollman te Bodegraven, van J. H. *f* 1.

Voor de Medische Faculteit:

Door den heer T. Kuiper te Hilversum *f* 1.50; door den heer C. A. van Dis te Fijnaart, gevonden in de collecte *f* 2.50; door den heer G. F. Taats, namens den Raad der Geref. kerk te Rotterdam B, van de Halvestuiversvereen. *f* 50.

Voor het Studiefonds:

Door den heer G. F. Taats, namens den Raad der Geref. Kerk te Rotterdam B, van de halve Stuiversvereen. *f* 150.

Voor de Bibliotheek:

Van den schrijver: Het Calvinisme, door Dr. A. Kuyper.

Van den schrijver: Als gij in uw huis zit, door Dr. A. Kuyper.

Van den schrijver: Stellingen, door S. de Vries Czn.

S. J. SEEFAT,
Hilversum. *Penningmeester.*

Boek- en Courantdrukkerij:
DE ROEVER KNÖBEL & BAKELS,
Amsterdam.